

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 26.02.2019
Sayı : 315 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

10/665

Sokak hayvanlarının ıslahı sorununun araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
2. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
3. ŞAHİN MENGÜ - MANİSA
4. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
5. HÜSNÜ ÇÖLLÜ - ANTALYA
6. METİN ARİFAĞAOĞLU - ARTVİN
7. HİKMET ERENKAYA - KOCAELİ
8. ATILA EMEK - ANTALYA
9. VAHAP SEÇER - MERSİN
10. BİRGEN KELEŞ - İSTANBUL
11. FEVZİ TOPUZ - MUĞLA
12. BİHLUN TAMAYLIGİL - İSTANBUL
13. RAHMİ GÜNER - ORDU
14. YAŞAR AĞYÜZ - GAZİANTEP
15. YAŞAR TÜZÜN - BİLECİK
16. NEVİNGAYE ERBATUR - ADANA
17. CÂNÂN ARITMAN - İZMİR
18. NESRİN BAYTOK - ANKARA
19. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
20. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
21. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
22. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
23. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
24. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
25. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN
26. MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA - BARTIN

Gerekçe:

Sokak hayvanları, ülkemizde, toplum sağlığını tehdit etmenin yanında uğradığı kötü muameleyle kamuoyu vicdanını sızlatan, yıllardır çözölememiş bir sorundur.

5199 sayılı Kanun, içeriği ve uygulamadaki aksaklıklar nedeniyle yetersiz kalmaktadır. Kısırlaştırma, sokaktaki hayvan popölasyonunun azaltılmasında bilimsel ve vicdanî yönden en uygun yöntemdir fakat tek başına yeterli değildir. Sokak hayvanı sorununun en temel nedeni, yurt dışından kaçak olarak getirilip pet-shoplarda satılan ve istatistiklere göre yüzde 70'i sokağa atılan hayvanlardır. Bu hayvanların üremesiyle caddeler, barınaklar binlerce hayvana kucak açmak zorunda kalmıştır. Ayrıca, pet-shoplar, sattıkları hayvanların aşı ve tedavilerini gerektiği şekilde yapmadığından ve yeterince denetlenmediğinden, halk sağlığını tehdit etmektedir.

Dolayısıyla, yurt çapında belediyelerce yapılacak etkin kısırlaştırma çalışmalarının yanında, tıpkı Avrupa ölkelerinde olduğu gibi pet-shoplarda hayvan satışı yasaklanmalı, gümrüklerin denetimi artırılmalı, süs hayvanı ithalatına bir süre yasak getirilmelidir. Aksi takdirde belediyeler kısırlaştırma için seferber ettikleri iş gücü ve maddi kaynağa rağmen çözümsüzlükten kurtulamayacaklardır.

Sorunun bir ayağını da vatandaşların bilinçsizliği oluşturmaktadır. Eğitim çalışmalarıyla vatandaşlar bilinçlendirilmeli, barınaklardan ve sokaklardan hayvan sahiplenmeleri teşvik edilmelidir. Okullarda STK ve MEB iş birliğiyle eğitim programları düzenlenmeli, çocuklara hem kendilerini korumaları hem de sokak hayvanlarına zarar vermemeleri için, hayvanlara nasıl davranmaları gerektiği anlatılmalıdır.

Bunun yanında, terk etmelere karşı caydırıcı olması açısından hayvanlara çiplenme zorunluluğu getirilmeli, terk edilen hayvanların sahiplerine, hayvanların kimlik ve sağlık bilgilerinin yer aldığı bu çipler vasıtasıyla ulaşılarak yüksek cezalar ödetilmeli, bir daha hayvan edinmeleri yasaklanmalıdır.

Bugün 5199 sayılı Kanun'da yasak olmasına karşın, Zabıta Kanunu'yla belediyelere, kuduzdan sadece şüphe duyulması hâlinde bile zehirleme imkânı verilmesi büyük bir gelişkidir. Oysa bilimsel çalışmalar göstermektedir ki zehirlemelerle hayvan nüfusu ilk anda azalmakla birlikte, geride kalan hayvanlar daha kolay beslenme ve üreme imkânı bulduğu için hayvan nüfusu en kısa zamanda eskisinden çok daha büyük bir miktara ulaşmaktadır. Bir çift köpekten beş yılda 60 bin köpek ürettiği göz önüne alındığında, belediyelerde ve belediye sınırları dışındaki, tarım ve hayvancılıkla geçinen il, ilçe ve köylerde etkin kısırlaştırma uygulanması, şimdiye kadar sokak hayvanı sorununu çözmekte hiçbir şekilde etkili olmayan, aynı zamanda millî medeniyet düzeyimiz açısından bir yüz karası olan zehirlemelerin acilen durdurulması gerektiği çok net bir şekilde görölmektedir.

Diğer taraftan, otoyollarda veya şehir içinde trafik kazasına uğramış veya hasta ruhlu kişiler tarafından işkence edilmiş hayvan görüntüleri kamuoyunda tedirginlik yaratmaktadır. Birçok ünlü seri katil ilk cinayetlerini hayvan öldürerek işlemişlerdir. Hayvana tecavüz eden birinin, fırsatını bulduğunda engelli bir insana veya bir çocuğa tecavüz etmesi an meselesidir. Dolayısıyla toplum huzuru ve güvenliği için hayvanlara karşı işlenen suçlar, tıpkı Avrupa ölkelerinde olduğu gibi, Kabahatler Kanunu kapsamında çıkarılmalı, Ceza Kanunu kapsamına alınmalıdır.

Vatandaşların sokak hayvanlarıyla ilgili en büyük iki sıkıntısı hayvanlara karşı duydukları tedirginlik ve idari mekanizmaların görevlerini yerine getirmemeleri sebebiyle zor durumdaki

yaralı hayvanların tedavilerini kendilerinin üstlenmek zorunda kalışlarıdır. Bu nedenle belediyelerin hayvan ambulansı, bakımevi ve tedavi merkezlerine kavuşturulması, acil bilgi ve destek alınması gereken durumlar için çağrı merkezleri ve yerel hayvan koruma görevlilerinin istihdam edildiği mahallî bilgi güçleri kurulması gerekmektedir. Yine, çevreyi kirleten, vatandaşları rahatsız eden veya köpeklerini dövuştüren hayvan sahiplerine yüksek cezalar uygulanmalı, bunun için gerekirse kolluk güçleri yetkilendirilmelidir.

Gönüllülerin yardım ve gözetiminde yavru ve sakat hayvanlara hizmet vermesi gereken bakımevlerine ödenekleri verilmeli, hayvanlar belediye üzerine kaydedilerek veteriner işleri müdürlüklerinden sorgulanabilmelidir.

